

Zadeva C-410/20**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

2. september 2020

Predložitveno sodišče:

Audiencia Provincial de A Coruña (Španija)

Datum predložitvene odločbe:

28. julij 2020

Pritožnik v pritožbenem postopku:

Banco Santander, S.A.

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

J.A.C.

M.C.P.R.

Predmet postopka v glavni stvari

Pritožba, ki jo je vložila družba Banco Santander S. A. (prevzemna institucija ob združitvi z družbo Banco Popular Español, S. A.), v kateri se postavlja vprašanje, ali je dopustna tožba za ugotovitev ničnosti zaradi napake volje pri nakupu delnic, ki jih je izdala in ponudila javnosti finančna institucija (v obravnavanem primeru, Banco Popular Español, S. A.) zaradi povečanja kapitala, če vlagatelj vloži tožbo po končanem postopku reševanja in likvidaciji institucije izdajateljice, v okviru katerega so bile razveljavljene vse delnice, na katere je bil pred reševanjem in likvidacijo razdeljen osnovni kapital.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Dvom predložitvenega sodišča se nanaša na nezdržljivost uveljavljanja ničnosti iz člena 1300 španskega civilnega zakonika, ki je sodno pravno sredstvo, s katerim se zahteva vračilo denarja, vloženega v delnice, ki jih je izdala finančna institucija ob javni ponudbi za vpis, z načeli reševanja in likvidacije finančne

institucije, določenimi v Direktivi 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014, zlasti z načelom, v skladu s katerim morajo delničarji prevzeti izgube.

Vprašnji za predhodno odločanje

1. Ali je treba v primeru, če so bile v okviru postopka reševanja in likvidacije finančne institucije delnice, na katere je bil razdeljen osnovni kapital, v celoti razveljavljene, člene 34(1)(a), 53(1) in (3) ter 60(2)(b) in (e) Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 razlagati tako, da nasprotujejo temu, da lahko tisti, ki so kupili njene delnice nekaj mesecev pred začetkom postopka reševanja in likvidacije ob priložnosti povečanja kapitala z javno ponudbo za vpis, vložijo odškodninske tožbe oziroma tožbe z enakim učinkom, ki temeljijo na pomanjkljivih informacijah prospekta izdaje, zoper institucijo izdajateljico ali zoper institucijo, ki je nastala pozneje z združitvijo s prevzemom?
2. Ali v istem primeru, na katerega se nanaša prejšnje vprašanje, členi 34(1)(a), 53(3) in 60(2)(b) Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 nasprotujejo temu, da se instituciji izdajateljici ali instituciji, ki je njena univerzalna naslednica, sodno naložijo obveznosti vračila protivrednosti vpisanih delnic ter plačilo obresti zaradi ugotovitve ničnosti pogodbe o vpisu delnic z retroaktivnim učinkom (*ex tunc*) na podlagi tožb, vloženih po reševanju in likvidaciji institucije?

Navedene določbe prava Unije

Člen 267 PDEU

Členi 34(1)(a), 53(1) in (3) ter 60(2)(b) in (e) Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta.

Direktiva 2003/71/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 4. novembra 2003 o prospektu, ki se objavi ob javni ponudbi ali sprejemu vrednostnih papirjev v trgovanje in o spremembi Direktive 2001/34/ES

Uredba (EU) št. 806/2014: členi 18, 22 in 24

Sodba Sodišča Evropske unije (drugi senat) z dne 19. decembra 2013, zadeva C-174/12 (ECLI:EU:C:2013:856), točki 44 in 68

Navedeni nacionalni predpisi

Ley 11/2015, de 18 de junio, de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión (zakon 11/2015 z dne 18. junija o sanaciji in reševanju kreditnih institucij in investicijskih družb)

Real Decreto Legislativo 4/2015, de 23 de octubre, que aprobó el Texto refundido de la Ley del Mercado de Valores (kraljeva zakonska uredba 4/2015 z dne 23. oktobra o potrditvi prečiščene različice zakona o trgu vrednostnih papirjev)

Código Civil (civilni zakonik). 1300, 1301, 1303, 1307, 1309 in 1314

Odločitev sklada za urejeno prestrukturiranje bank (FROB) z dne 7. junija 2017 (objavljena v državnem uradnem listu z dne 30. junija 2017): točka 3 obrazložitve in izrek

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Družba Banco Popular Español, S. A. je junija 2016 povečala kapital z javno ponudbo za vpis.
- 2 Zakonca, ki sta tožeči stranki in imata status manjšinskih delničarjev, sta vložila 6890 EUR v vpis 5512 delnic tiste izdaje.
- 3 V zadnjem četrtletju 2016 je družba Banco Popular Español, S. A. izvedla pomembne popravke vrednosti svojih sredstev, katerih rezultat so bile izgube poslovnega leta v višini 3485 milijonov EUR.
- 4 Družba Banco Popular Español, S. A. je 3. aprila 2017 Comisión Nacional del Mercado de Valores (nacionalna komisija za trg vrednostnih papirjev, v nadaljevanju: CNMV) kot pomembno dejstvo sporočila, da v računovodskih izkazih za poslovno leto 2016 obstajajo določene nepravilnosti, vendar pa je menila, da nimajo znatnega vpliva na računovodske izkaze za leto 2016, zaradi česar niso razlog za spremembo računovodskih izkazov.
- 5 Dne 7. junija 2017 je bil sprejet sklep o reševanju in likvidaciji družbe Banco Popular Español, S. A. Vse delnice, na katere je bil razdeljen osnovni kapital, so bile razveljavljene brez protidajatve.
- 6 Marca 2018 sta J. Á. C in M. C. P. R, ki sta zaradi reševanja in likvidacije ter razveljavitve delnic svojo naložbo v celoti izgubila, sta družbo Banco Popular Español, S. A. tožila in zahtevala ugotovitev ničnosti pogodbe o nakupu delnic zaradi napake volje, saj je bila privolitev dana na podlagi nepravilnih in nepopolnih računovodskih in premoženjskih informacij družbe v prospektu izdaje, oziroma podredno zaradi prevare, ki je v naklepni poneverbi in prikrivanju pomembnih informacij o premoženjskem stanju družbe. V tožbi sta predlagala, naj

se toženi stranki naloži vračilo 6890 EUR skupaj z zakonskimi obrestmi, ki se natečejo do datuma plačila.

- 7 V odgovor na tožbo je družba Banco Santander S. A. med drugimi razlogi za ugovor zatrjevala, da se je o postopku reševanja in likvidacije družbe Banco Popular odločilo in se ga izvedlo v skladu z ustreznimi zakonodajnimi instrumenti, katerih glavni cilj je preprečiti, da bi katera koli težava finančne institucije vplivala na sredstva davkoplačevalcev, pri čemer je navedla, da so delničarji in upniki institucij tisti, ki nosijo izgube. Načelo reševanja s sredstvi upnikov (bail-in) pomeni, da izgube institucij v krizi na prvem mestu nosijo delničarji, nato pa imetniki določenih finančnih instrumentov.
- 8 S prvostopenjsko sodbo je bilo tožbi ugodeno, razglašena je bila ničnost nakupa delnic zaradi napake volje ter odrejena vrnitev vloženega denarja skupaj z zakonskimi obrestmi.
- 9 Družba Banco Santander S. A. se je pritožila zoper prvostopenjsko sodbo.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 10 Tožeča stranka na prvi stopnji in nasprotna stranka na drugi stopnji je, če se povzame, trdila, da je vložena tožba za ugotovitev ničnosti neodvisna od reševanja in likvidacije družbe Banco Popular in njenih učinkov. Trdila je, da iz sodne prakse Sodišča – z navedbo sodbe Sodišča z dne 19. decembra 2013, zadeva C-174/12, Alfred Hirmann/Immofinanz AG – izhaja možnost, da se zaradi napake volje razveljavi pogodba o vpisu delnic, če je navedena napaka bistvena in je bila odločilna za privolitev.
- 11 Družba Banco Santander, tožena stranka in pritožnica, če se povzame, trdi, da je neposredni odgovor na vprašanje, ki ga zastavlja sodišče, v španskem pravu, in sicer v zakonu 11/2015 z dne 18. junija o sanaciji in reševanju kreditnih institucij in investicijskih družb, s katerim je bila v nacionalno pravo prenesena Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014. Meni, da se tožba v delu, v katerem se zahteva vračilo, poskuša izogniti učinkom reševanja in likvidacije, v skladu s katerimi morajo izgube prevzeti imetniki kapitalskih instrumentov, s katerimi se je izvedlo reševanje s sredstvi upnikov.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 12 Za rešitev spora je treba pojasniti, prvič, ali se je mogoče sklicevati na isto neodvisnost predpisov Unije o odgovornosti za prospekt in pomembnih dejstev v zvezi s tistimi, ki poskušajo zagotoviti nedotakljivost osnovnega kapitala, ki jo je razglasila sodba Sodišča Evropske unije (drugi senat) z dne 19. decembra 2013, tudi zato, da se ohranijo te iste tožbe – ali druge tožbe druge vrste, ki pa imajo enakovreden učinek, kot je možnost ugotovitve ničnosti zaradi napake – glede na načela in predpise Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne

15. maja 2014, zlasti načela, v skladu s katerim morajo delničarji prevzeti izgube, in predpise, ki urejajo konkretne učinke reševanja s sredstvi upnikov s popolno razveljavitvijo delnic in drugimi kapitalskimi instrumenti.

- 13 Drugi dvom se nanaša konkretno na tožbo za ugotovitev ničnosti ter delno na pomen in obseg izjeme glede „že zapadlih obveznosti“, omenjene v točki (b) odstavka 2 člena 60 Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014. Po mnenju predložitvenega sodišča je jasno, da obveznost vračila zneska delnic, ki ga delničar nikakor ni zahteval pred začetkom postopka reševanja in likvidacije banke, ne more biti že zapadla obveznost, če pa bi se uveljavljanje ničnosti dopustilo, bi dejstvo, da ugotovitev ničnosti učinkuje retroaktivno, postavilo znesek, ki ga zahtevata tožeči stranki nazaj, v trenutku pred reševanjem in likvidacijo banke izdajateljice, zaradi česar bi bilo treba vlagatelja v zadevi v postopku v glavni stvari na koncu obravnavati kot upnika banke, in ne kot delničarja.

DELOVNI DOKUMENT